

NUUK

Bevaringsværdige bygninger og bydele

Grønlands Hjemmestyre
Økonomidirektoratet
1990

Nuuk

I Nuuk by udpeges to bevaringsområder: kolonien Godthåb og missionsstationen Ny Herannahut.

1. Kolonien

Bevaringsområdet strækker sig fra bugten med kajanlægget og strandens fjeldflader, forbi fjeldet med Hans Egede-monumentet, til dalstrøget med Arqaluks Sø. Bebyggelsen er koncentreret i områdets centrale del. Mod nord ligger husene i randen af den åbne græsbevoksede slette. Bevaringsområdets afgrænsning fremgår af kortbilag 1.

Området indeholder bygninger opført for handelen og administrationen samt for kirke-, skole- og sundhedsvæsenet. Bebyggelsen er løbende blevet omdannet og ældre huse erstattet af nye i takt med den samfundsmæssige udvikling. Det historiske miljø afspejler således et mere end 250-år langt udviklingsforløb. De talrige monumenter over betydningsfulde personer i Grønlands historie understreger områdets historiske karakter.

Det arkitektoniske miljø er kendetegnet ved en meget forskelligartet bebyggelse. Omkring Hans Egedesvej ligger handelens bygninger, der for hovedpartens vedkommende idag er overgået til Grønlands Landsmuseum. Bygningerne øst for vejen er placeret langs den oprindelige kystlinie, hvor de danner en sammenhængende facaderække. På de opfyldte arealer på vejens vestside, afgrænset af det nyligt restaurerede kajanlæg, ligger de tidligere pakhuse som et markant bygningskompleks.

Ved dalstrøgets udmunding påkalder fire store bygninger sig opmærksomhed: det tidligere sygehus ved stranden, den gamle inspektørbolig, Vor Frelzers kirke samt den tidligere provstebolig. Tilbage trukket i dalen ligger seminariets hovedbygning. Bygningerne indgår i et karakterfuldt bybillede, hvor også haverne omkring husene er et væsentligt arkitektonisk element. Med deres malede stakitter opdeler de friarealerne. Den gamle kirkegård er et lignende indhegnet areal.

Andre anlæg i området er flagbatteriet med flagmasten, den lille stensatte bro over elven, der afvander Arqaluks Sø, samt murene af de tidligere "arktiske haver".

Områdets monumenter har også i arkitektonisk henseende væsentlig betydning. Hans Egede-statuen på fjeldtoppen kan ses viden om.

Bygningsoversigt

Områdets historisk og arkitektonisk bemærkelsesværdige bygninger er opdelt tematisk og beskrevet i kronologisk orden.

a. Den ældste bebyggelse

"Hans Egedes Hus" (B-37) er landets ældste bevarede bygning. Huset er opført i 1728 som bolig for Hans Egede og hjælpepræsten, men benyttedes tillige som kirkerum. Senere har huset fungeret som bolig for koloni-

bestyreren og, i nyeste tid, for landsstyreformanden. Huset, der er rejst af svær kampestensmur, er ombygget adskillige gange. I tilknytning til huset ligger den tidligere gedestald (B-53).

Den tidligere inspektørbolig, idag bolig for rigsombudsmanden, (B-10) er opført i 1831. Den ældste del af bygningen består af en stokværkskonstruktion, som oprindeligt omfattede en stor tagkvist. Denne blev nedtaget i 1926, hvor bygningen samtidig blev forlænget med ca. 1/3 mod nordvest. Forlængelsen er udført i en bindingsværkskonstruktion. Den udvendige brædebeklædning af hele bygningen stammer formentlig også fra dette tidspunkt. I 1864 opførtes en lille stenbygning i haven. Her havde bladet "Atuagagdliutit" til huse frem til 1896.

Den tidligere provstebolig, der også fungerede som seminarium, (B-140) er idag bolig for vicebiskoppen. Det er en stokværksbygning i to etager fra 1847. En lignende bygning kan ses i Ilulissat (museet, B-78). Sidehuset er formentlig en tidligere stald.

"Vor Frelses kirke" (B-137) er opført 1849. Bygningskonstruktionen består af en dobbelt bindingsværksmur, udvendigt beklædt med brædder lagt på klink. Taget er afdækket med skifer. Oprindeligt havde spiret en løgkuppel, men denne blev i 1884 erstattet af det nuværende kobberklædte spir. En bred trappe fører op til indgangsportalen, som har selvstændigt tag båret af søjler.

Kirkens hovedform, materialer og farver - hvor bygningssiderne er rødmaledede, og indgangspartiet står

Nuuk

hvidt - udgør en harmonisk helhed.

Kirkerummet har vandret loft malet i blå farve og panellerede hvidmalede vægge. Inventaret er holdt i hvidt og gult. Fra otte høje, slanke vinduer, anbragt i dybe vinduesnicher, strømmer et mildt lys ind i rummet. Kirkerummet er et af landets smukkeste.

Lighuset (B-138) er en lille brædeklædt bindingsværksbygning fra 1913.

b. Handelens bygninger fra 1800-årene

Det tidligere mandskabshus (B-70) er en brædeklædt bindingsværksbygning opført i 1848 og senere udvidet. Det har blandt andet været indrettet som smedie, bryghus og bageri. Det lille velproportionerede hus skaber sammen med pakhusene på den modstående vejside, rammen om et smukt vejbillede med kirken som focus i det fjerne.

Det næste hus i rækken langs Hans Egedes vej er den tidligere proviantbod og butik (B-43) fra 1850. I en periode fungerede huset som lager, og fra 1975 til 1985 tjente det som forlagshus for Det Grønlandske Forlag. Det er en stor, robust brædeklædt bindingsværksbygning rejst på en sokkel af stablede natursten. Bygningen er på et tidspunkt forlænget med to spærfag mod syd. Brædebeklædningen er formentlig den originale fra opførelsetidspunktet, hvilket kan ses på bræddernes dimensioner. Den røde farve var oprindeligt alene forbeholdt handelens bygninger, og hvidkalkningen af bygningens sokkel er ligeledes et traditionelt

træk. Bygningen er interessant i bygningshistorisk sammenhæng.

"Det gamle malerværksted", tidligere materialehus, (B-36) er opført i 1852. Det er en murstensbygning, som efterfølgende er blevet beklædt med brædder. Tilbygningen langs østfacaden er nyere. I huset indgår materialer fra koloniens første kirke (fra 1758), som lå på samme sted.

Syd for de nævnte bygninger opførtes i 1887 et bød-kerværksted (B-74). Den lille naturstensbygning har senere i en årrække været anvendt som petroleumslager.

Umiddelbart nord for Hans Egedes Hus ligger det tidligere tømrerværksted og bageri (B-75) fra 1892. Bygningen har blandt andet fungeret som postkontor, men blev i 1975 ombygget til præstebolig. Bygningen er opført i bindingsværk beklædt med brædder. På vestgavlen er anbragt et klokkehus med koloniens klokke.

Til handelens øvrige bygninger fra 1800-årene hører "Qivitoq-huset" (B-32), som er en tidligere assistentbolig fra 1833. Til opførelse af denne benyttedes materialer fra en inspektørbolig (fra 1782), som var blevet nedtaget få år forinden. Det oprindelige stokværkshus er totalt ombygget i 1970-erne.

c. Handelens bygninger opført efter 1900

Efter århundredskiftet kendes navnene på de arkitekter og bygmestre, som har tegnet og ledet opførelsen af de historisk og arkitektonisk vigtigste bygninger.

Bygmester P.A.Cortsen forestod opførelsen af en assistentbolig (B-29) i 1906. Allerede året efter overgik bygningen til sygehusvæsenet som lægebolig. (Assistentboligerne B-43 i Aasiaat og B-10 i Upernavik er opført efter samme tegning). Den bræddeklædte bindingsværksbygning har bevaret mange af sine oprindelige bygningsdetailler blandt andet den udskårne tagkam og de udskårne vindskeder og vinduesindfatninger. Bygningen står malet i sygehusvæsenets gule farve.

Formentlig har P.A.Cortsen også tegnet det tidligere fiskehus, "Sømskuret" (B-78) fra 1914. Bygningen var oprindelig et henkogningshus til laks, som handelen lod opføre i forbindelse med forsøg med laksefangst i Grædefjorden. Huset har senere været anvendt som pakhus, og idag er det overtaget af kajak-foreningen.

I begyndelsen af 1920'erne afløses den tidligere lossebro af en egentlig kaj. Anlægget afspejler handels prioritering af kolonien som ind-og udskibningssted. Dette kommer også til udtryk i et omfattende produktions-og pakhushus-byggeri. De indvundne arealer ved den ny kaj tages straks i brug.

I 1924 opføres "Det røde pakhushus" (B-1860) som et fiskehus til saltning af fisk. I 1936 følger "Betonpakhushuset" (B-66), som var beregnet til opbevaring af kul. Begge bygninger er tegnet af arkitekt Helge Bojsen Møller. "Betonpakhushuset" er landets første jernbetonbygning. "Stenpakhushuset" (B-1859) fra 1932 er et arbejde af bygmester Peter Wedsted. Ved byggeriet medvirke-

de stenhuggerne Carl og Hjalmar Andersen.

Alle tre huse blev i slutningen af 1970-erne ombygget og indrettet til brug for Grønlands Landsmuseum af arkitekt Karsten Rønnow.

På skråningen bag bebyggelsen langs Hans Egedesvej forestod Helge Bojsen Møller i 1927 opførelsen af "Det sorte pakhus" (B-81). Den bræddeklædte bindingsværksbygning er et trælsthuse til opbevaring af byggematerialer.

I 1947 opførtes en ny butik (B-48) tegnet af arkitekt Olav Himmelstrup.

Blandt koloniens småhuse bemærkes den tidligere assistentbolig, "Henning Meyers Hus" (B-34). Huset, der er opført i 1925 efter tegning af Helge Bojsen Møller, er udvidet og ombygget flere gange. Bygningsændringerne er udført med respekt for husets beskedne dimensioner og illustrerer, hvordan et hus kan bibeholde sin arkitektoniske karakter, samtidig med at det tilpasses ændrede brugsmæssige krav. Med sin have, heget med stakit, indgår det lille hus på en smuk måde i bybilledet.

d. Sundhedsvæsenets bygninger

Det tidligere sygehus (B-142) er opført 1903 efter tegninger af P.A.Cortsen. Omkring 1930 blev huset ombygget ved arkitekt J. Lehmann Weber til lærerbolig, og siden har huset været benyttet til beboelse. Det er en bræddeklædt bindingsværksbygning med en fremtrædende placering i bybilledet på hjørnet af John Møllersvej.

Nuuk

B-142 blev i 1930 afløst af "det gamle sygehus" (B-30) som tjente sit formål frem til 1967. Det er en bræddeklædt stolpebygning af Helge Bojsen Møller. Med sine gulmalede facader og hvidmalede bygningsdetaller og udvendige trapper står bygningen i smuk kontrast til den mørke fjeldside bagved. I 1974 blev bygningen indrettet til elevboliger og undervisningslokaler.

e. Undervisningsvæsenets bygninger

Seminariets hovedbygning (B-144) fra 1906 er tegnet af arkitekt Carl C. Hansen. Oprindeligt indeholdt bygningen, foruden undervisningslokaler og lærerværelse, en bolig for seminarieforstanderen. Bygningen er opført i en bindingsværkskonstruktion, som ud-og indvendigt er beklædt med brædder. Bygningen står med rødmalede facader, gulmalede vindskeder og tagkam, hvidmalede opspudsede vinduer og hvidkalket sokkel. Farveholdningen har været retningsgivende for seminariets senere bygninger. Seminariets hovedbygning er afbildet i Nuuk kommunes byvåben.

Som nabo til seminariet opførtes i 1932 en børneskole (B-151) efter tegning af Helge Bojsen Møller. Den bræddebeklædte bindingsværksbygning står med samme farveholdning som seminariets bygninger.

Seminariets bygningskompleks omfatter tillige en række huse som ligger udenfor bevaringsområdet:

Gymnastiksalen (B-1401) blev opført umiddelbart bag seminariets hovedbygning i 1907. I 1968 er den flyttet

til sin nuværende placering. I 1988 gennemgik bygningen en omfattende restaurering og istandsættelse. Det er en bræddeklædt bindingsværksbygning med mange smukke bygningsdetaljer. Farverne på facaderne markerer den enkelte detaille samtidig med, at de understreger bygningens arkitektoniske helhedsindtryk.

Carl C. Hansen har her skabt en original bygning, inspireret af datidens interesse for at udvikle en særlig nordisk byggestil. Gymnastiksalen må sammen med Helge Bojsen Møllers kirke i Paamiut betragtes som de mest fantasifulde eksempler på denne stilarkitektur.

Elevhusene (B-131) fra 1931 og (B-132) fra 1933 samt den tidligere økonomibygning (B-148) fra midten af 1930'erne er tegnet af Helge Bojsen Møller. Det er bræddeklædte bindingsværksbygninger med samme farveholdning som seminariets hovedbygning. Økonomibygningen er arkitektonisk bemærkelsesværdig ved sin store gavlkvist og sit halvvalmede tag.

f. Andre offentlige bygninger

I 1937 opførtes en bygning til brug for landstinget som mødesal (B-68) efter Helge Bojsen Møllers tegning. Bygningen er idag indrettet til provstikontor efter, at den i en periode havde været butik.

I begyndelsen af krigsårene oprettedes to konsulater i Nuuk. Det amerikanske (B-2) blev placeret på hjørnet af Tuapannguit og det canadiske, også kaldet "Vestre fængsel", (B-31) på den dengang ubebyggede Store Slet-

Nuuk

te (udenfor bevaringsområdet). Begge bygninger er opført i 1941.

g. Selvbyggerhuse

Ved Arqaluks Plads ligger flere mindre selvbyggerhuse.

B-615 er et eenfamilieshus med udhus, formentlig fra 1920'erne. B-990 ved kirkegården er et tidligere tømrerværksted, nu eenfamilieshus, fra omkring 1930. Den beskedne bygning var ramme om det første private værksted i Godthåb.

Blandt de velbevarede småhuse bemærkes iøvrigt B-837 og B-841 med sin have. B-149 (udenfor bevaringsområdet) er en tidligere redaktørbolig, formentlig tegnet af Helge Bojsen Møller i 1930'erne.

Planlægnings-og fredningsforhold.

Bevaringsområdet "Kolonien Godthåb" er i "Byplan for Nuuk 1985-1995" angivet som "bevaringsværdigt område" på dispositionsplanens kortbilag.

I "Lokalplan 1.11, Område omkring Kolonihavnen" er fastsat bestemmelser med henblik på at sikre, at det historisk værdifulde miljø med dets eksisterende bygninger, terræn m.v. bevares.

Følgende bygninger i området er fredede: B-30, B-36, B-37, B-43, B-68, B-74, B-78, B-137, B-138, B-142 og B-144. Endvidere er gymnastiksalen B-1401 fredet.

2. Missionsstationen

Bevaringsområdet omfatter Nuuk's sydkyst med græsklædte sletter opdelt af fjeldpartier, der skyder sig frem i kystlinien.

Midt i området ligger den tidligere missionsstation "Ny Hernnhut", der idag består af et bygningsanlæg omgivet af ruiner af tørvemurshuse og levn af en begravelsesplads. I bunden af Rævedalen ligger byens tredie og endnu fungerende kirkegård. Bevaringsområdets udstrækning fremgår af kortbilag 2.

"Ny Hernnhut" var den første af en række missionsstationer som brødremenigheden, "Hernnhutterne", etablerede på Grønlands vestkyst i 1700-årene. Hernnhutterne kom i 1733 til kolonien Godthåb som Hans Egedes hjælpere, men overtog efter Hans Egedes afrejse i 1836 mere eller mindre missionsarbejdet i Godthåbsfjordområdet. I slutningen af 1700-årene havde menigheden vokset sig så stor, at "Ny Hernnhut" på daværende tidspunkt var landets største permanente bosætning. Hernnhutterne forlod Grønland i år 1900.

Missionens tidligere bygningskompleks, ruinerne og begravelsespladsen udgør et særpræget historisk miljø. Anlæggets arkitektoniske karakter og dets beliggenhed i forhold til de landskabelige hovedtræk danner et smukt bybillede.

"Ny Hernnhut" (B-7) er opført i 1747-48 som kirke og missionærbolig af bygmester Christian David. Bygningen

er tildannet i Holland, men ombygget flere gange, hvorfor der kun er få spor tilbage af det oprindelige hus. I 1760 rejstes en tilbygning mod vest, delvis på tomterne af nogle tørvemurshuse. "Ny Hernnhut" blev igen ombygget i 1838 og i 1877-80, hvor missionær C. Spindler fik tilbygningen fjernet. Samtidig blev tagrytteren med missionens klokke anbragt ved vestgavlen over kirkesalen.

Bygningen stod efter missionens afrejse tom i en årrække, for så i 1929 at blive indrettet som bestyrerbolig for et rævestutteri. Den har senere fungeret som bolig for landsdommeren og som landsmuseum. I 1984-85 blev bygningskomplekset gennemgribende restaureret ved arkitekt Karsten Rønnow i forbindelse med indretningen af det teologiske institut Ilisimatusarfik.

Den lange, smalle bræddeklædte bindingsværksbygning fremtræder idag med spånklædt helvalmet tag, med tagrytteren placeret midt på tagryggen. En ny tilbygning er opført på samme sted som den tidligere. Sammen med den selvstændige staldlænge, "Gedestalden", afgrænser bygningerne et nyetableret haveanlæg. Staldlængen er formentlig fra 1730'erne.

Yderst på fjeldryggen mod øst ligger en tidligere assistentbolig til rævestutteriet (B-248). Bygningen er opført omkring 1929 af bygmester Peter Wedsted.

Planlægnings-og fredningsforhold.

Bevaringsområdet "Ny Hernnhut" er i "Byplan for Nuuk

1985-1995" udpeget som "bevaringsværdigt område" i dispositionsplanen. I "Lokalplan 1.24, Ny Hernnhut" er der angivet detaillerede retningslinier for opretholdelsen af områdets landskabelige og arkitektoniske værdier, og det særlige historiske miljø.

Arealerne omkring Ny Hernnhut-anlægget har siden 1948 været fredede. I 1983 er bygningsanlægget B-7, hovedbygningen og gedestalden, fredet ved særskilt beslutning.

3. Andre områder

I "Byplan for Nuuk 1985-1995" er der peget på "en række kvarterer, som ved deres arkitektur skiller sig ud fra den omgivende bebyggelse. Da de er let opfattede bidrager de til at gøre byen forståelig for den, der færdes her. Set ud fra et bybygningsmæssigt synspunkt er det vigtigt, at de træk, der understøtter opfattelsen af byen bevares og videreudvikles."

Som eksempler på bykvarterer nævnes: den vestlige del af Inspektørbakken, (område A10), der overvejende består af ældre eenfamiliehuse, Myggedalen (område A9), som omfatter et stort antal enkelt-og dobbelthuse, samt Østerbro's tjenesteboliger (område A15) og Lille Slettes altangangshuse (område A14).

Økonomidirektoratet, planlægningskontoret, kan præcisere bevaringsinteresserne på følgende måde:

Den vestlige del af område A10 udgør et malerisk by-

kvarter med sine små selvbyggerhuse placeret op over fjeldet. Flere af småhusene er ombygget og udvidet i de senere år.

Enfamilieshuset B-796 ved H.J.Rinksvej er et arkitektonisk værdifuldt hus, kendetegnet ved sin kompakte form og mørkgrønne facadefarve. Huset er formentlig opført i 1929. Andre velbevarede selvbyggerhuse er B-821 og B-817. Enfamilieshuset B-141, fra 1903, er politikeren Augo Lynge's barndomshjem.

Den tidligere sløjdsal til skolen (B-136) er opført 1938 efter tegninger af Helge Bojsen Møller. Bygningen er ombygget i 1980'erne. Derimod står den tidligere lærerbolig (B-146) intakt. Det er formentlig også Helge Bojsen Møller, som har været arkitekt på dette hus fra 1930'erne.

Område A9 er tilrettelagt over et stramt planskema. Bebyggelsen består overvejende af typehuse, tegnet af GTO's arkitektkontor, og opført i 1950-60'erne. Områdets sydlige del har i de senere år været under omdannelse, hvorved dets arkitektoniske helhedskarakter i nogen grad er blevet forringet.

Omkring Qussunguaq i område A15 ligger en række eenfamilieshuse tegnet af GTO's arkitektkontor. Den ensartede bebyggelse fra begyndelsen af 1950'erne danner et smukt vejbillede.

Område A14 indeholder et af byens første etagehuskvarterer. De ensartede toetages stokke ligger forskudt for hinanden med udhuse imellem, hvorved den ellers regelrette plan ikke opleves skematisk. Husene er tegnet af arkitekterne Viggo Møller Jensen og Torben

Valeur og opført i slutningen af 1960'erne.

Økonomidirektoratet, planlægningskontoret, skal pege på yderligere to bebyggelsesmæssige helheder: den tidligere indkvarteringslejr i område A1 og "Fiskerbyen", i område A16. Begge bebyggelser ligger arkitektonisk markant på fjeldryggen ovenfor Skibshavnen.

Indkvarteringslejren, fra 1961-68, afløste de midlertidige indkvarteringshytter og -barakker til udsendte håndværkere. I bybygningsteknisk henseende er lejren bemærkelsesværdig ved, at alle forsyningsledninger er lagt i ledningskasser mellem husene eller under gangbroer og trapper. Hustypen, der har skivefundamenter af beton, er udviklet af Henning Jensen og Torben Valeur.

Et lignende byggesystem er anvendt i "Fiskerbyen" fra 1963-64, tegnet af GTO's arkitektkontor. Bebyggelsen er interessant i historisk sammenhæng, idet flere af husene specielt var bygget med det formål, at kunne udlejes til nytilflyttede fiskere i forbindelse med etableringen af fiskeindustrien i Nuuk.

Det gælder for flere af de her omtalte bebyggelser, at de kun udgør en del af de pågældende rammeområder i byplanen. Med henblik på senere lokalplanlægning foreslår Økonomidirektoratet, planlægningskontoret, at bebyggelserne udskilles som ny selvstændige rammeområder.

Nuuk

Kolonien "Godthåb" blev grundlagt i 1728, da Hans Egede forlod "Håbets ø" og flyttede til næsset - nuuk. Det gamle koloniområde indeholder bygninger opført for handelen og administrationen samt for kirke-, skole- og sund-

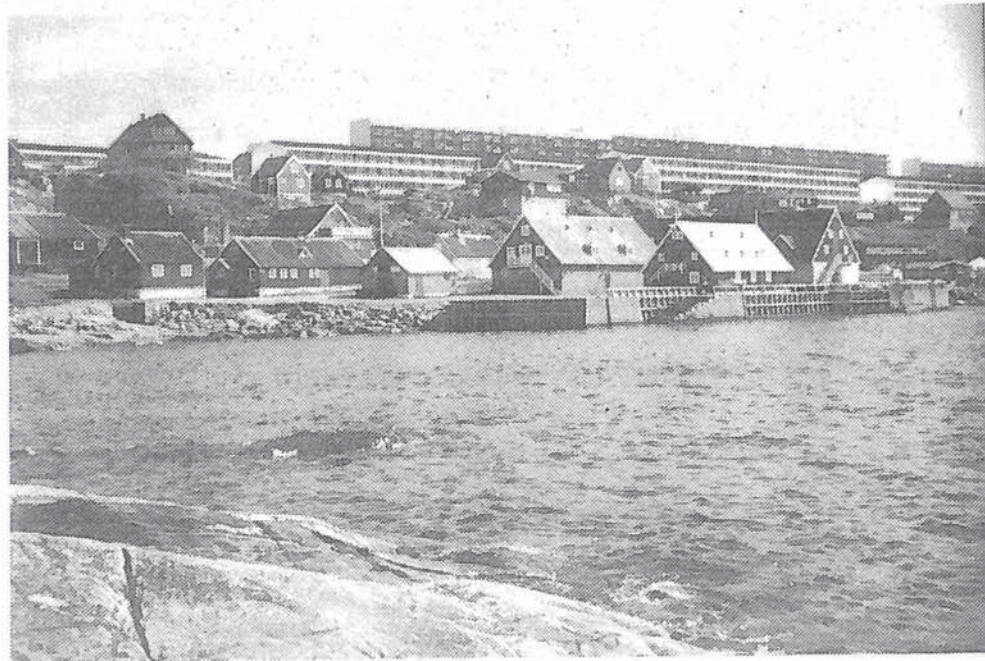

hedsvæsenet. Bebyggelsen er løbende blevet omdannet og ældre huse erstattet af nye i takt med den samfundsmæssige udvikling. Det historiske miljø afspejler således et mere end 250 år langt udviklingsforløb.

Nuuk

Bybilledet:
Stranden nedenfor
"Hans Egedes Hus" og
flagbatteriet.

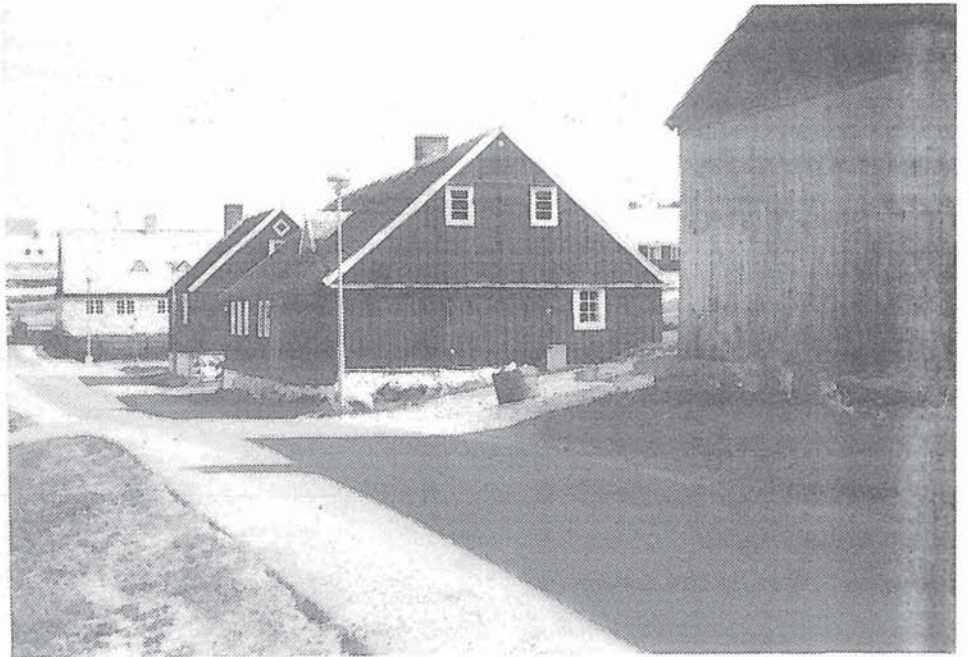

Kajen med handelens
huse, som idag er
overtaget af Grøn-
lands Landsmuseum.

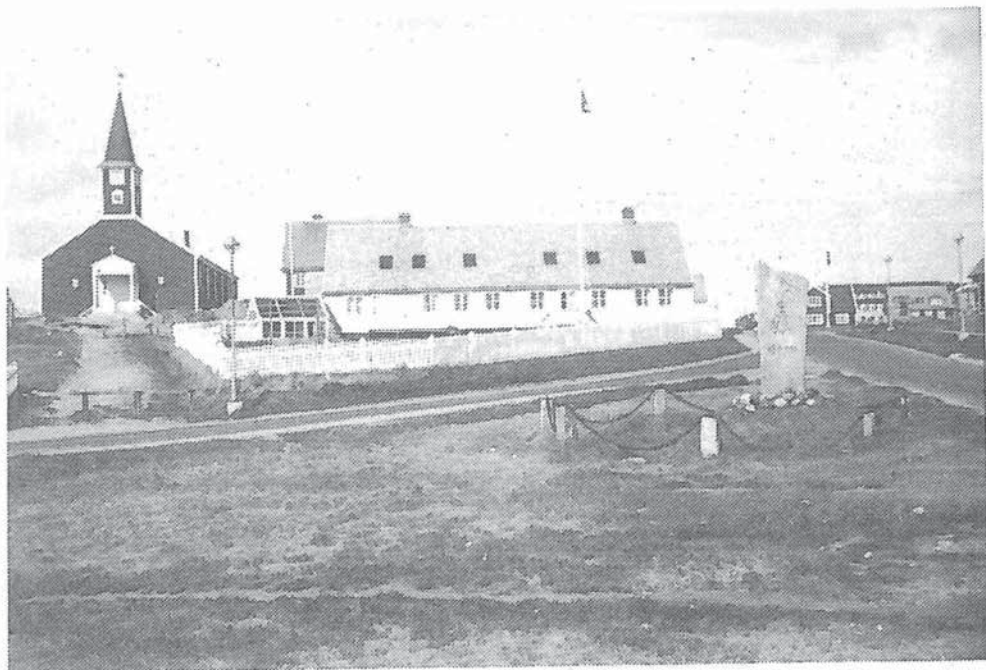
Hans Egedesvej med
"Vor Frelzers Kirke"
i det fjerne.

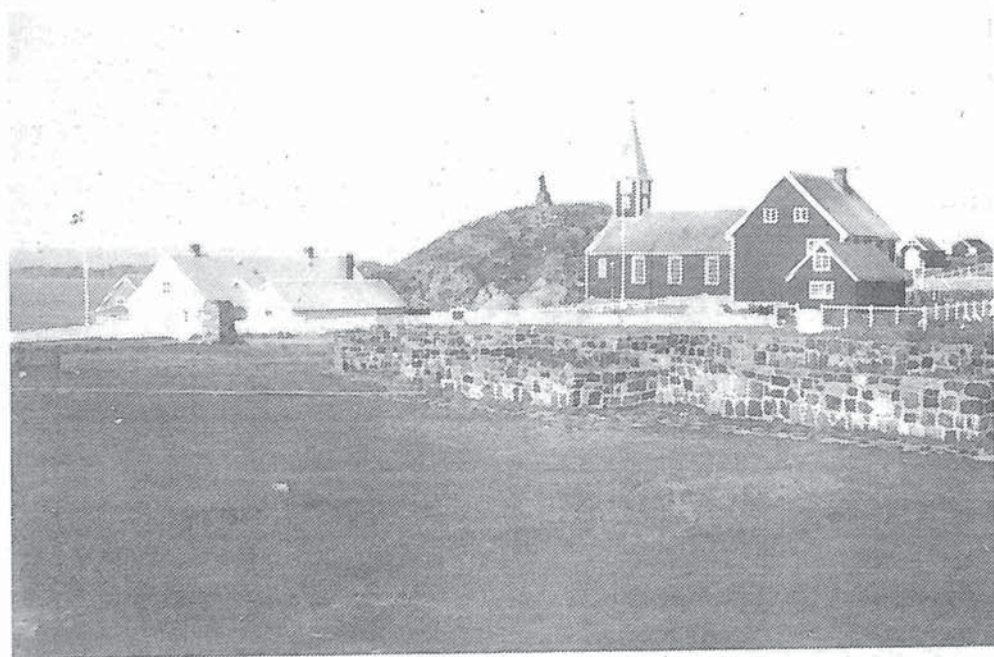
Bebyggelsen langs
Hans Egedesvej danner
en sammenhængende fa-
caderække.

Nuuk

Haverne med deres stakitter og mindestenene er karakteristiske for området.

Monumentet for Hans Egede - som er rejst på fjeldet ovenfor kirken - kan ses viden om.

Murene af de tidlige-
re "Arktiske Haver"
på sletten ovenfor
kolonihavnen.

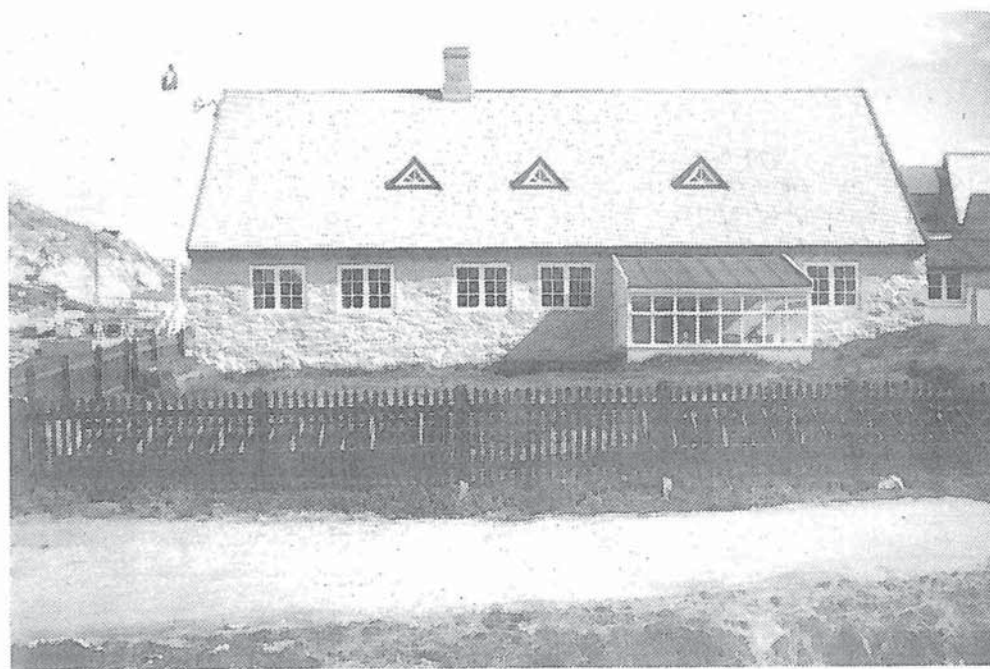
Den stensatte bro
over elven, som af-
vander Arqaluks Sø.

Nuuk

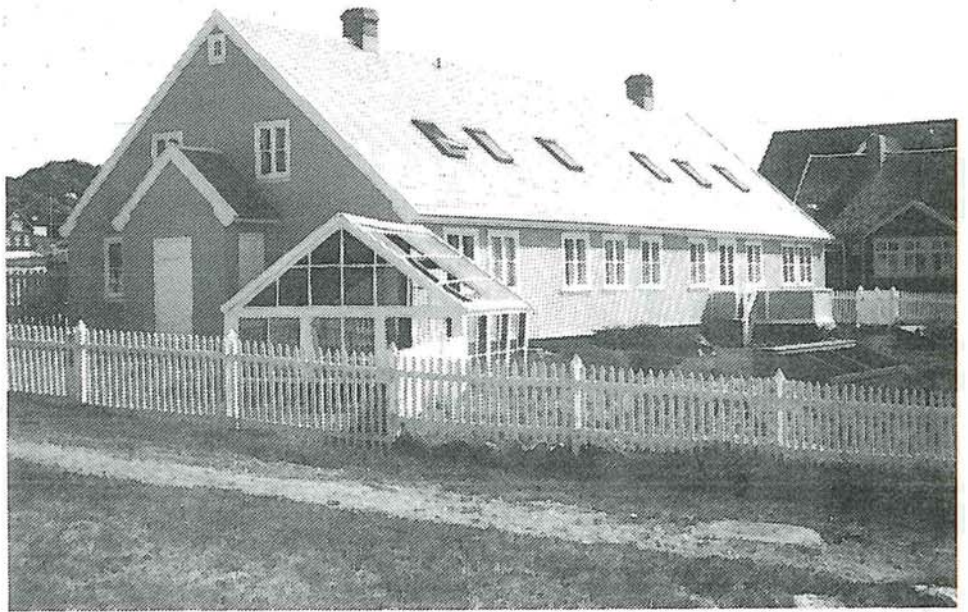
"Hans Egedes Hus"
B-37 er landets æld-
ste bevarede bygning
opført i 1728.

Huset er rejst af
svær kampestensmur.
Det i tidens løb om-
bygget flere gange.

Rigsombudsmandens bolig B-10 er en stovværksbygning fra 1831. Den står bræddeklædt efter en større ombygning i 1926.

I haven til B-10 er opført en lille stenbygning. Her havde bladet "Atuagdliutit" til huse i en årrække.

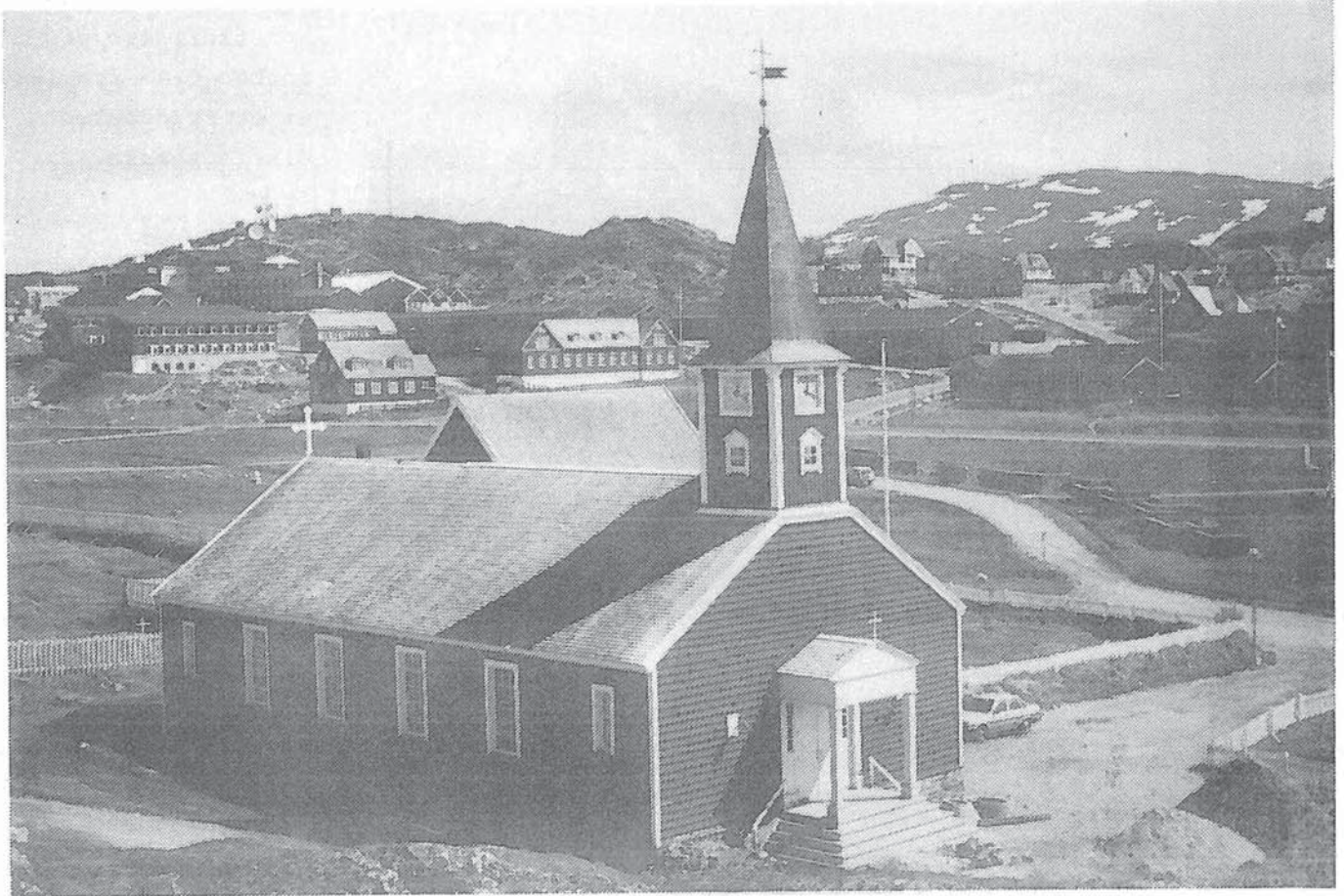
Nuuk

Vicebiskoppens bolig
B-140 er et toetages
stokværkshus.
Lignende huse opfør-
tes flere steder på
kysten i 1840'erne.

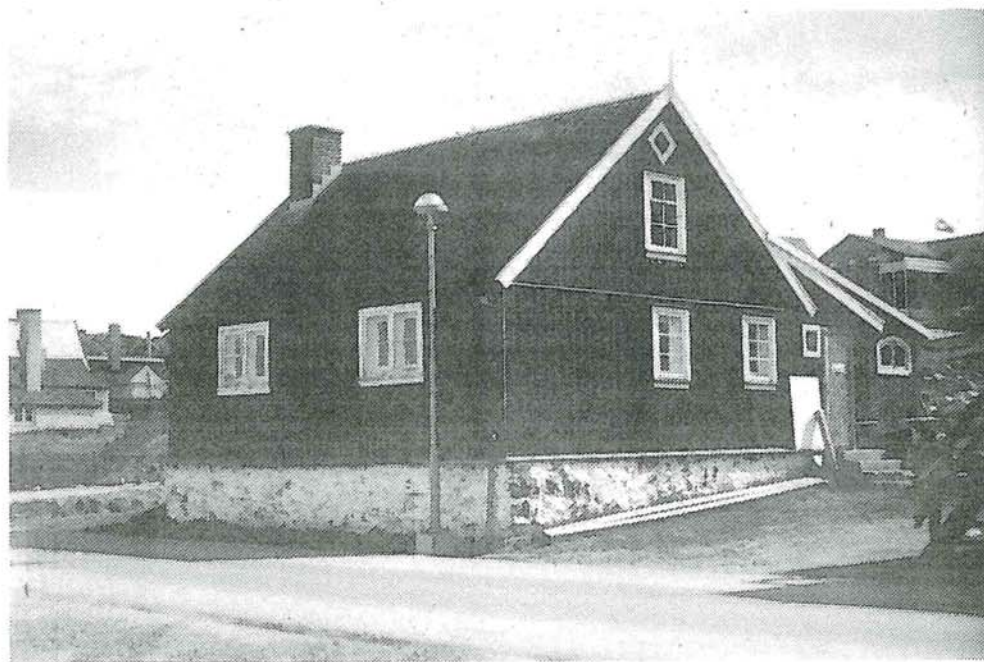
Ligkapellet B-138 bag
kirken er fra 1913.

"Vor Frelzers Kirke" er opført i 1849. Oprindeligt havde spiret en løgkuppel, men denne blev taget ned i 1884 og erstattet af det nuværende kobberklædte spir. På den anden side af sletten ses seminariets bygninger.

Handelens bygninger:
Den tidligere provi-
antbod B-43 fra 1850
er et bræddeklædt
bindingsværks hus.

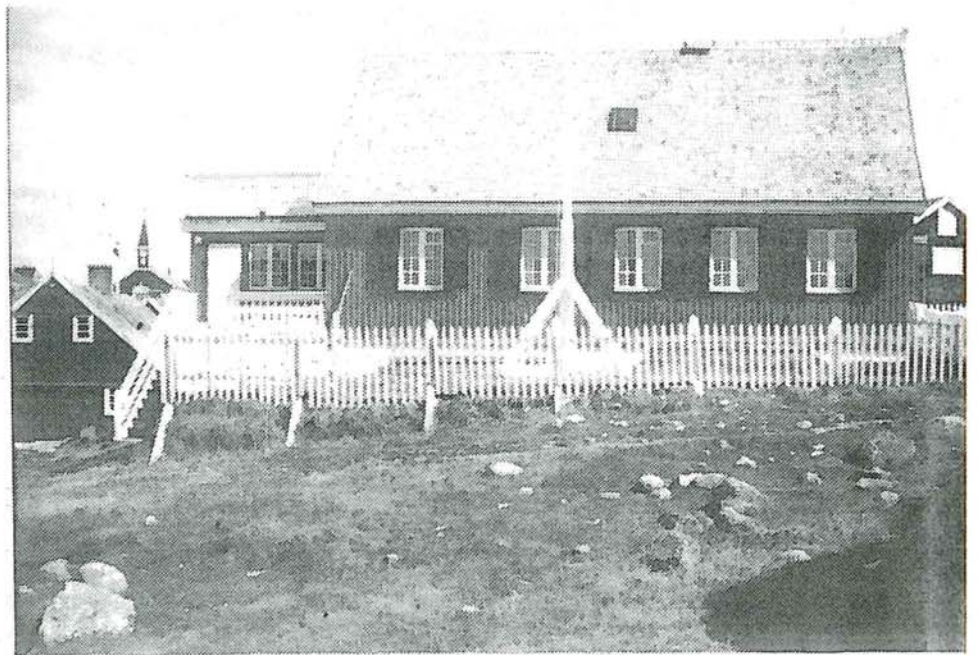

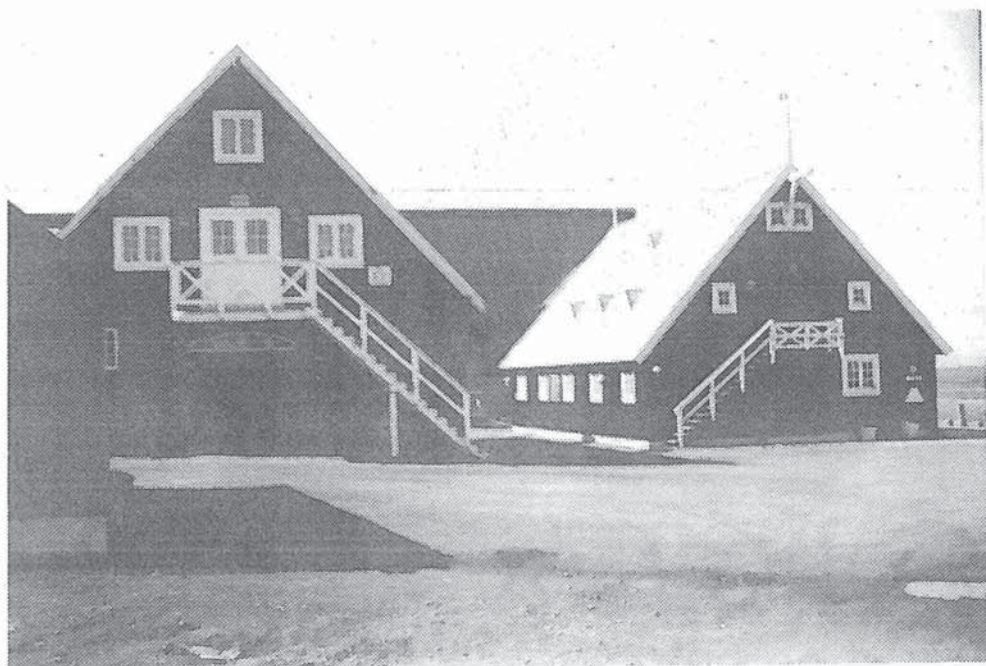
Ved opførelsen af
"Det gamle malerværk-
sted" B-36 genbrugte
man materialer fra
koloniens første kir-
ke, som lå på samme
sted.

Bødkerværkstedet B-74 er en af handelens mindre produktionsbygninger. Til dem kunne det lokale byggemateriale, granitten, bruges.

Assistentboligen B-29 er tegnet af tømrermester P.A.Cortzen og opført i 1906. Allerede året efter overgik bygningen til sygehusvæsenet.

"Det røde pakhus"
B-1860 er oprindelig
et fiskehus til salt-
ning af fisk.
B-1860 er opført i
1924 og "Stenpakhu-
set" B-1859 i 1932.

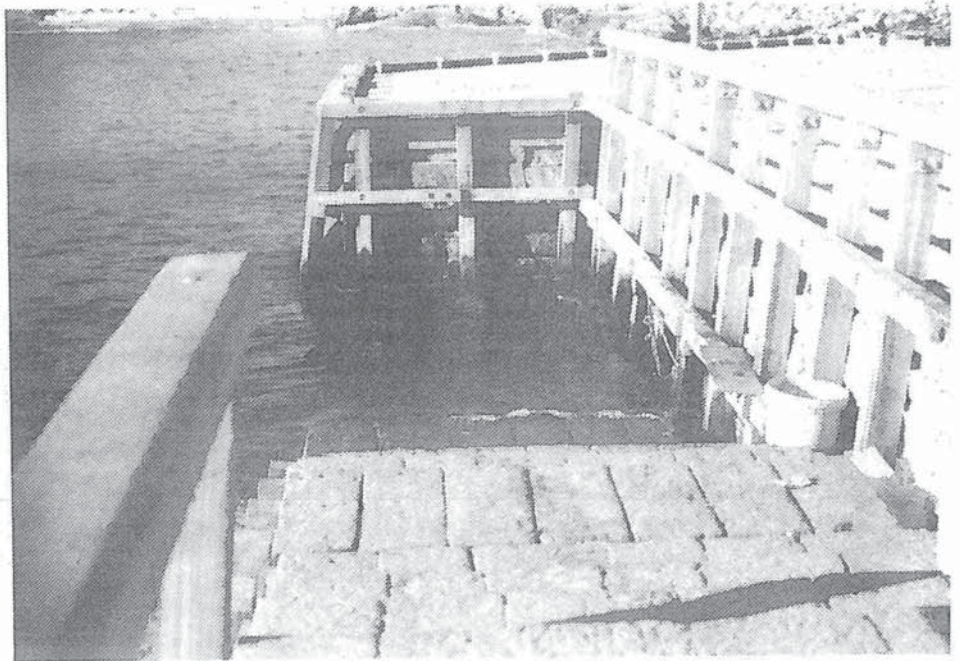

I slutningen af 1970-
erne blev pakhusene
restaureret.
"Betonpakhuset" B-66
- landets første
jernbetonbygning -
fik facaderne beklædt
med brædder.

"Det sorte pakhus"
B-81 er opført som
trælasthan i 1927.

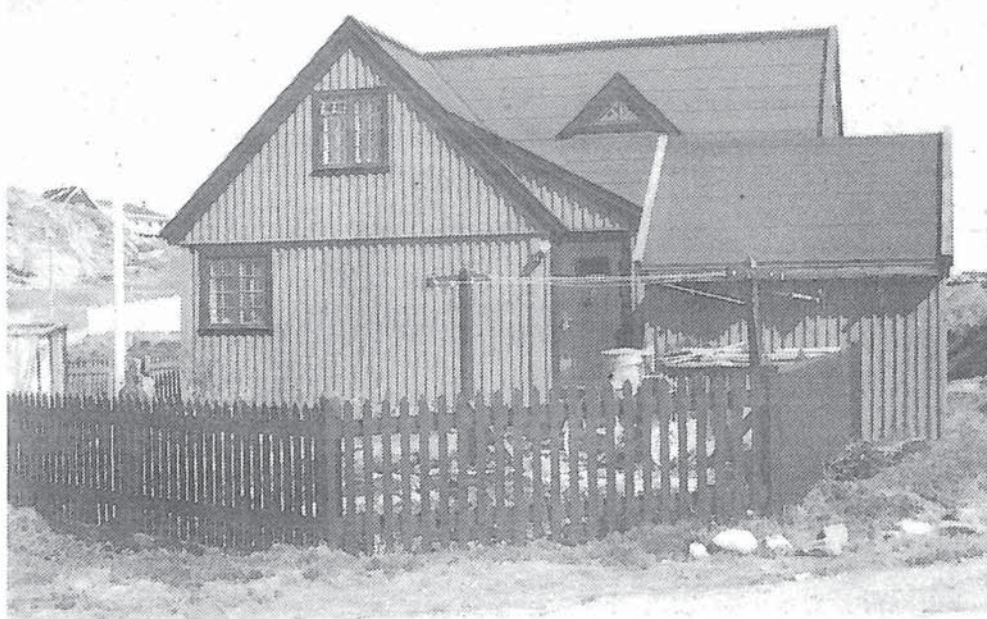
Baggrunden for pak-
husbyggeriet var e-
tableringen af et
kajanlæg.
Kajanlægget er re-
staureret i 1986.

Nuuk

Til handelens ansatte opførtes i 1925 og 1933 assistentboligerne B-34 og B-32. B-32 kaldes "Qivitoqhuset".

B-34 er udvidet og ombygget flere gange med respekt for husets beskedne proportioner.

Sundhedsvæsenets bygninger:

Det tidligere sygehus B-142 fra 1903 er tegnet af tømrermester P.A. Cortzen.

"Det gamle sygehus" B-30 fra 1930 er tegnet af arkitekt Helge Bojsen Møller.

**Undervisningsvæsenets
bygninger**

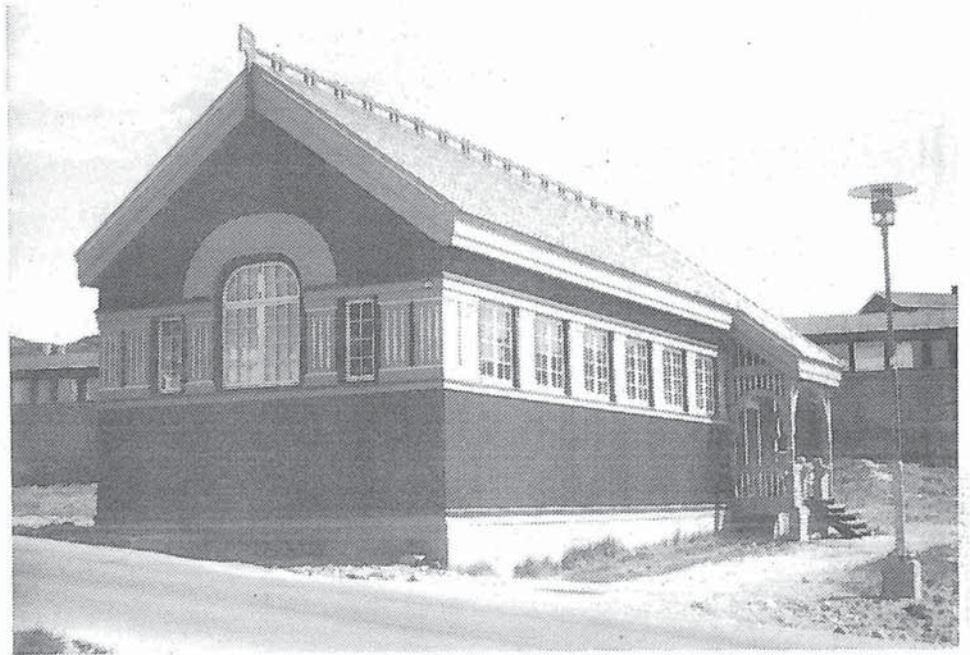
Seminariets hovedbygning B-144 er tegnet af arkitekt Carl C. Hansen og opført i 1906.

Bygningen er afbildet i Nuuks byvåben.

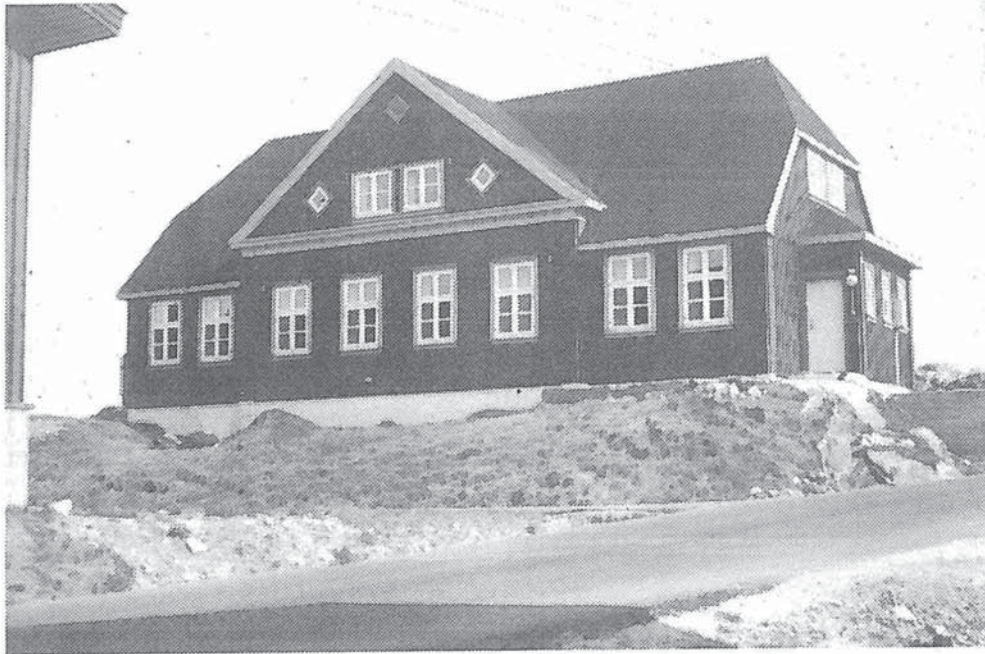
Børneskolen B-151 fra 1932 har samme farveholdning som seminariets bygninger: facaderne er røde, vindskederne gule, vinduerne hvide og soklerne hvidkalkede

Seminariets gymnastiksal B-1401 er tegnet af Carl C. Hansen og opført i 1907.

Det er en bygning inspireret af datidens interesse for at udvikle en særlig nordisk byggestil.

Seminariets økonomi-
bygning B-148 er et
markant hus opført i
1930'erne.
Det er tegnet af Hel-
ge Bojsen Møller.

Til at huse seminari-
ets elever opførtes
flere elevboliger som
for eksempel B-132 i
1933.

Andre offentlige bygninger:

Under verdenskrigen blev der oprettet to konsulater i Nuuk. Det canadiske, B-31, kaldes i daglig tale "Vestre Fængsel" på grund af bygningens, dengang, isolerede beliggenhed.

Det amerikanske konsulat B-2 bærer tydelig præg af en fremmed byggestil.

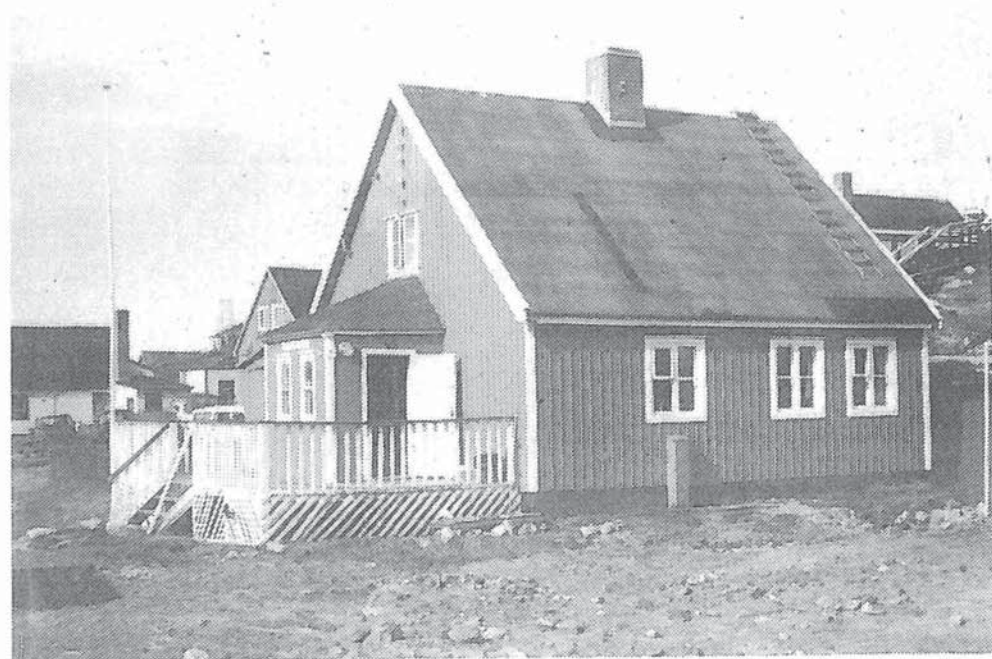

Selvbyggerhuse:

B-990 er et tidligere tømrerværksted fra 1920'erne.

I baggrunden ses det tidligere missionshus B-136.

Blandt de velbevarede småhuse omkring Arqaluks Sø bemærkes B-841 med sin terrasse og have om givet af stakitter.

"Ny Herrnhut" var den første af en række missionsstationer som brødre-
nigheden "herrnhutterne" etablerede på Grønlands vestkyst i 1700-årene.
Herrnhutterne kom til Godthåb i 1733 og var her til år 1900.

Nuuk

Af den oprindelige hovedbygningen B-7 er næsten intet tilbage, idet huset er ombygget adskillige gange.

På det vestlige næs ses missionens begravelsesplads. På arealerne omkring B-7 findes tomter af tørvemurshuse.

Bygningsanlægget
er restaureret i
1984-85.

I forbindelse hermed
blev vestfløjen ny-
opført.

Efter brødremenighe-
dens fraflytning an-
vendtes bygningerne
i forbindelse med et
rævestutteri.

B-248 er den tidlige-
re assistentbolig til
dette opført i 1929.

Kortbilag 1: Kolonien

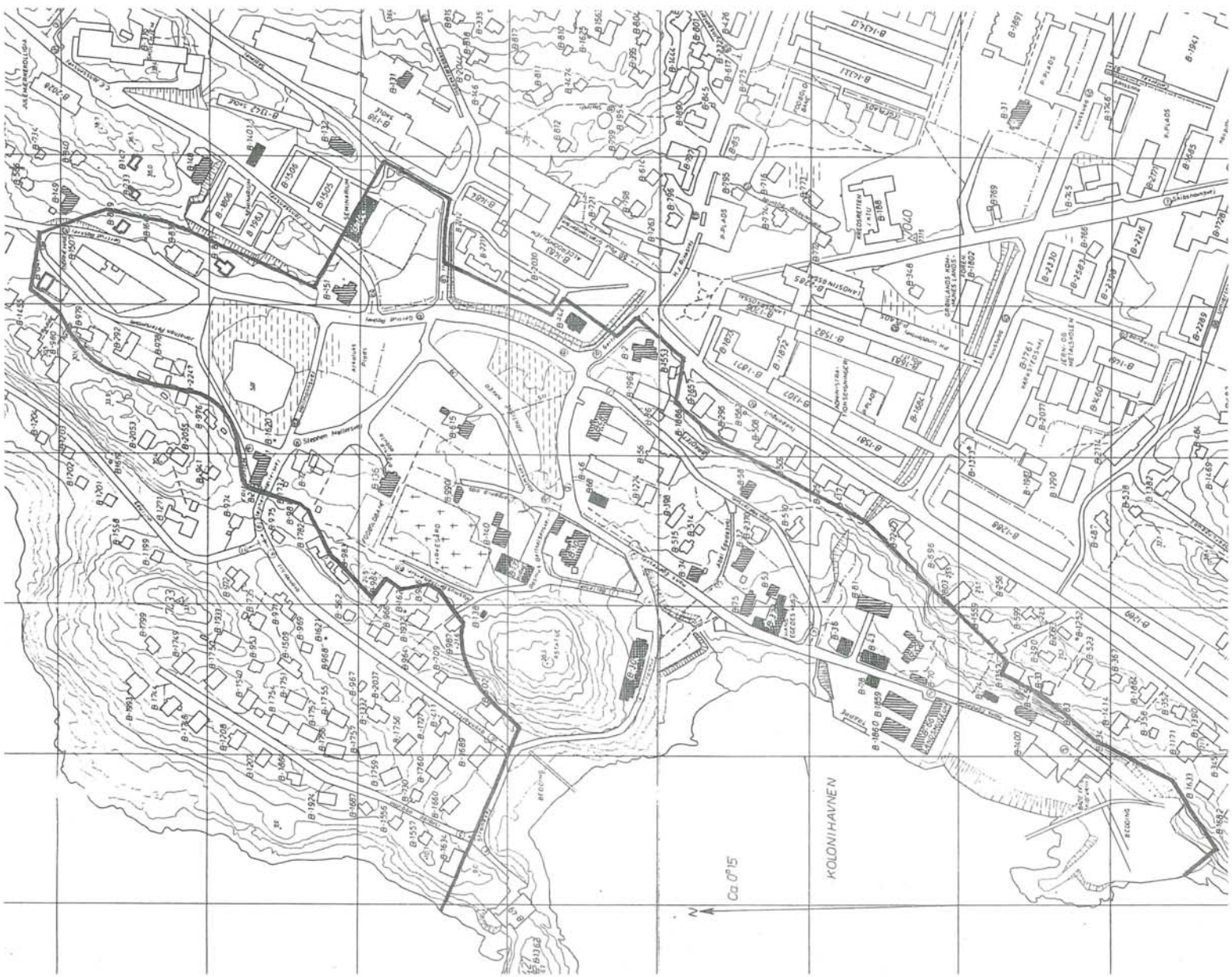
Lokalplan 1.11, Område omkring Kolonihavnen
Bevaringsområde i Byplan for Nuuk 1985-1995
Forslag til bevaringsområde

Bygninger registreret af Grønlands Landsmuseum

Fredede bygninger

N

Ca 0715

KOLONIHAVNEN

Kortbilag 2: Missionsstationen

Lokalplan 1.24, Ny Hernehut

Bevaringsområde i Byplan for Nuuk 1985-1995

Forslag til bevaringsområde

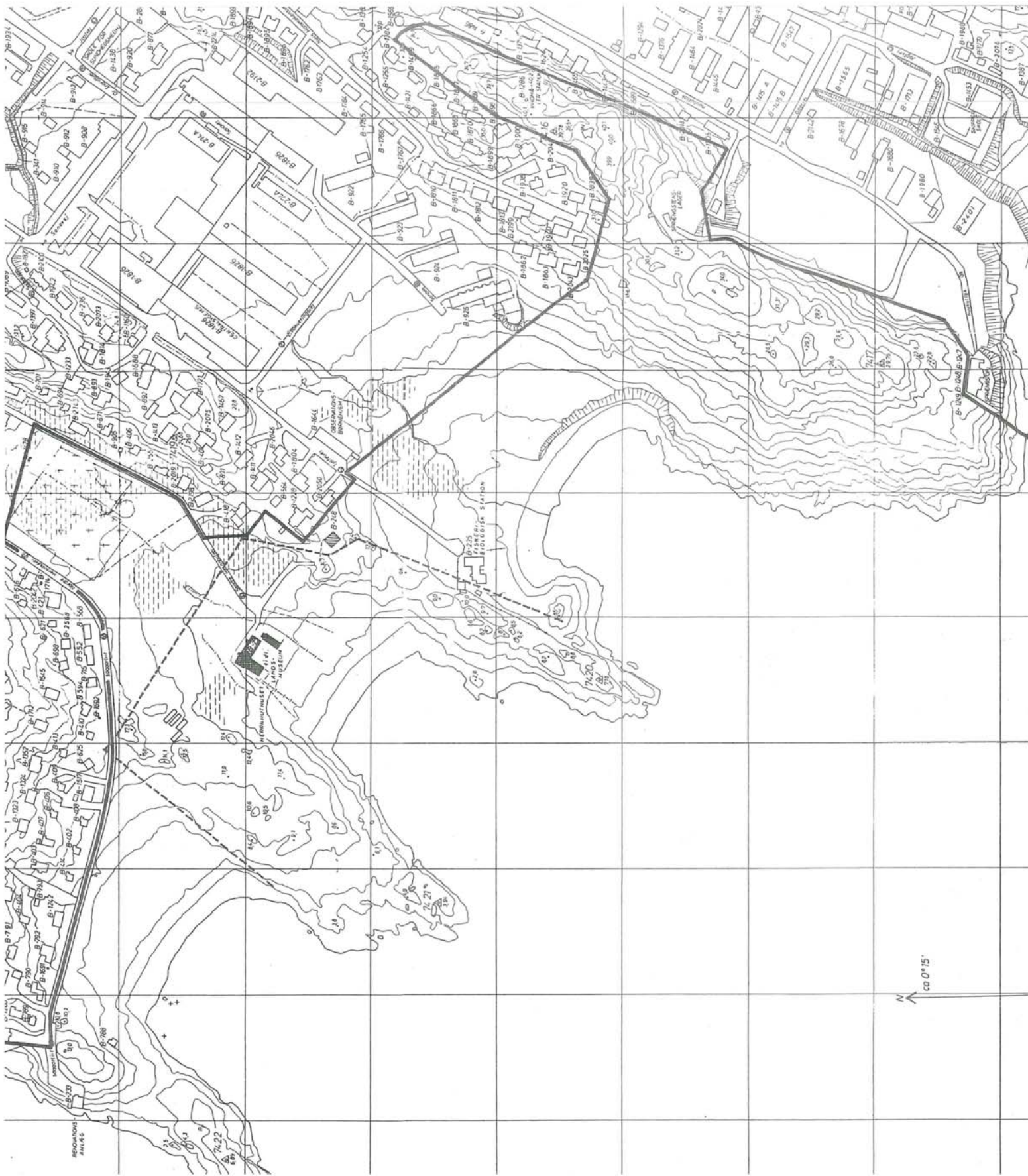
Bygninger registreret af Grønlands Landsmuseum

Fredede bygninger

Fredede arealer

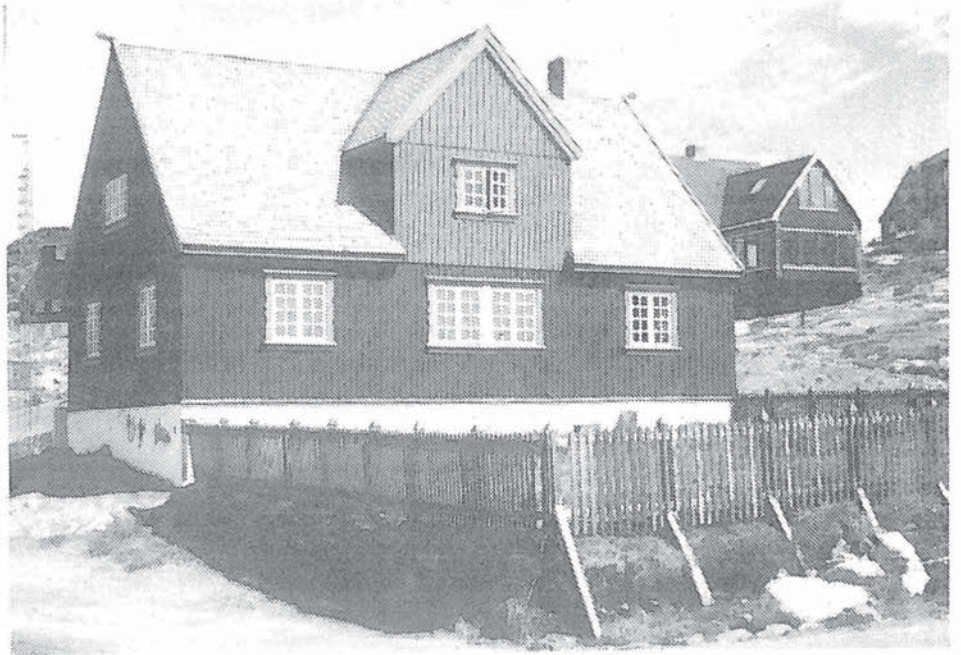

Inspektørbakken
Byplanens område A10
Omtalt bebyggelse

Bebyggelsen på den vestlige del af Inspektørbakken består overvejende af ældre eenfamiliehuse. B-796 er et selvbyggerhus opført i 1929.

Lærerboligen B-146 fra 1930'erne er formentlig tegnet af Helge Bojsen Møller.

Nuuk

Den nordlige del af Myggedalen har endnu bevaret sit præg af GTO-bebyggelse. Husenes er opført i 1950-60'erne over et stramt planskema.

Myggedalen

Byplanens område A9

Omtalt bebyggelse

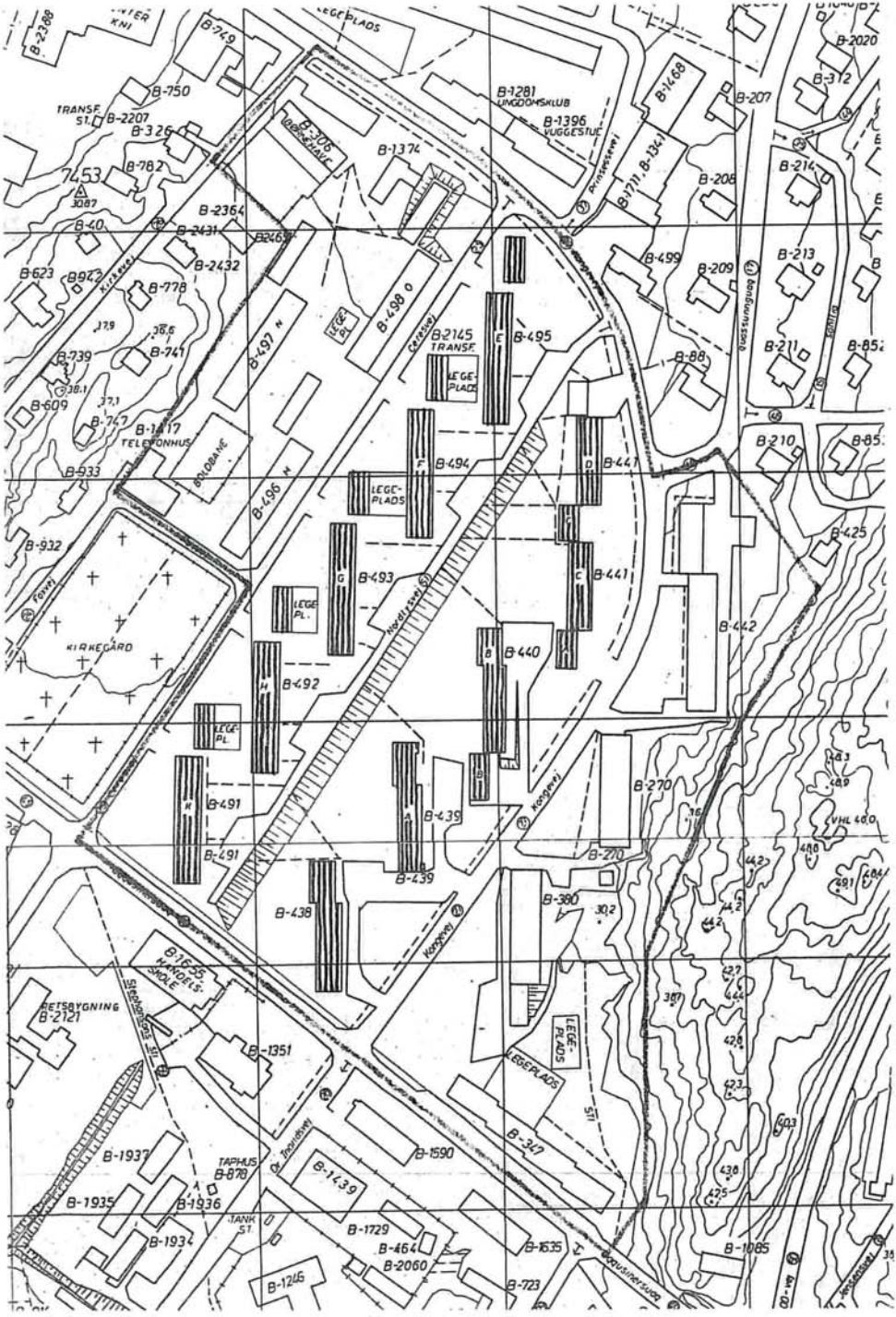
Omkring Quassunnguaq
ligger en række een-
familiehuse tegnet
af GTO's arkitektkon-
tor

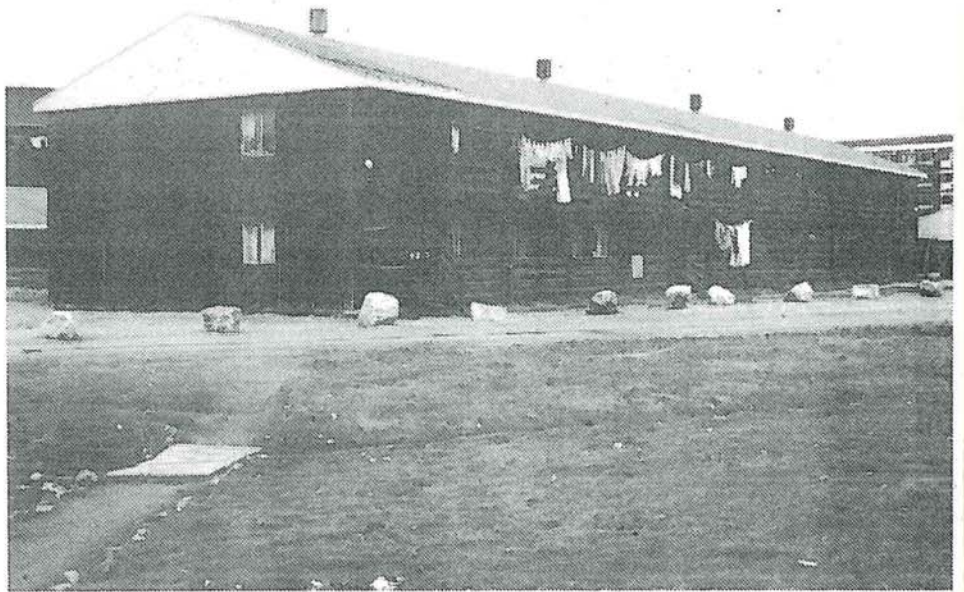
Den ensartede bebyg-
gelse fra begyndelsen
af 1950'erne danner
et velordnet vejbil-
lede.

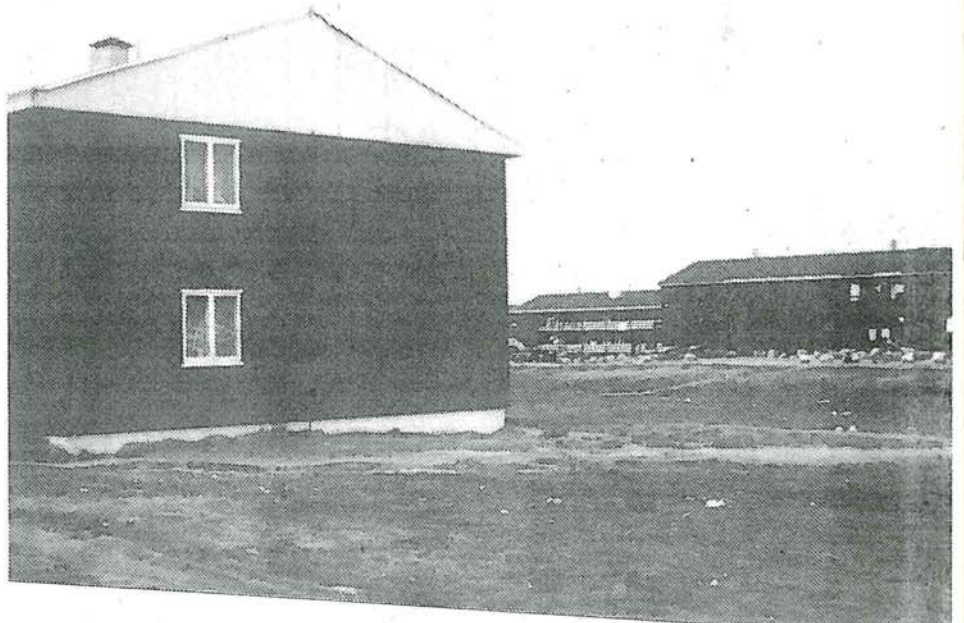
Lille Slette
 Byplanens område A14
 Omtalt bebyggelse

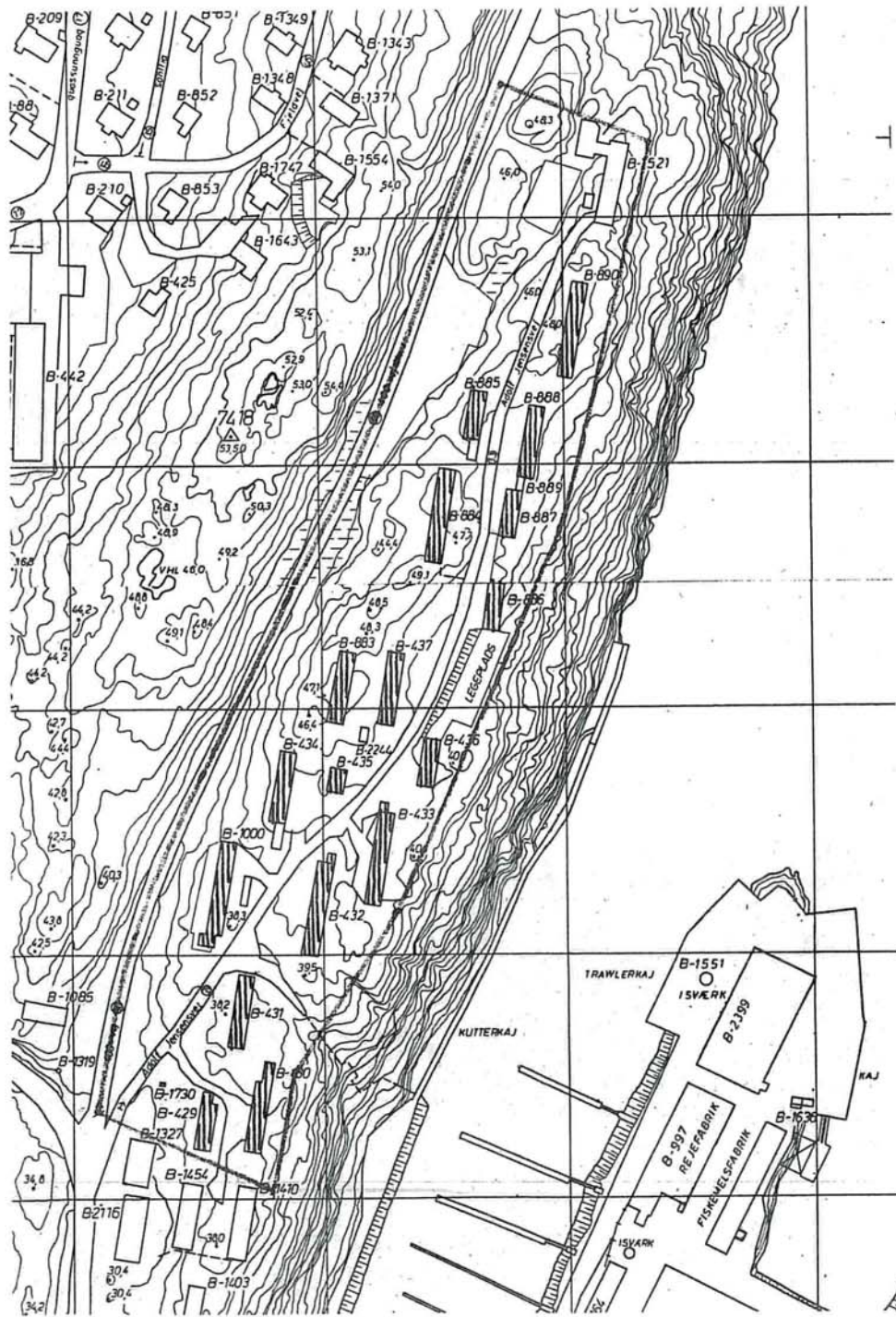

Bebyggelsen på Lille Slette er opført i slutningen af 1960-erne som nogle af byens første etagehuse.

Bebyggelsen består af lange toetages stokke med altangang.

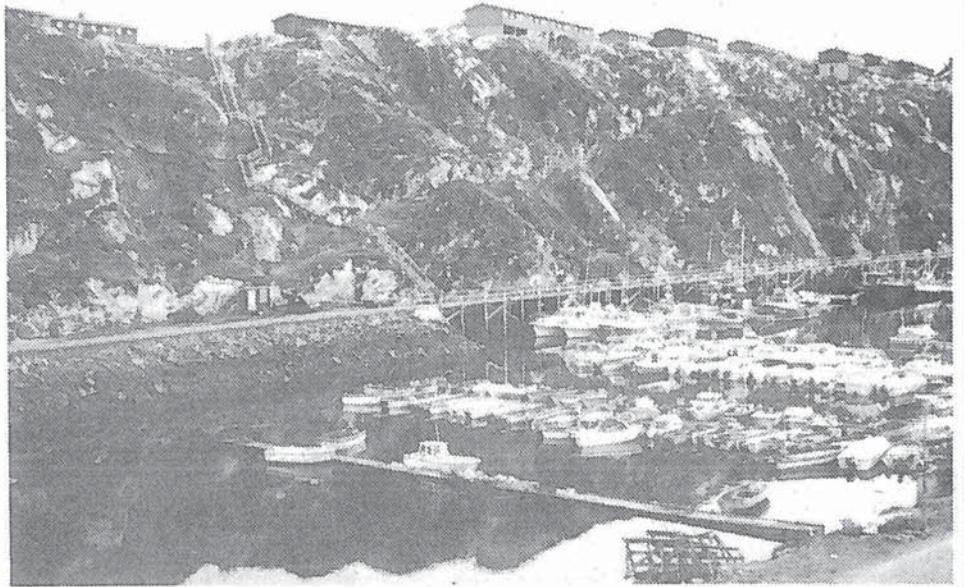

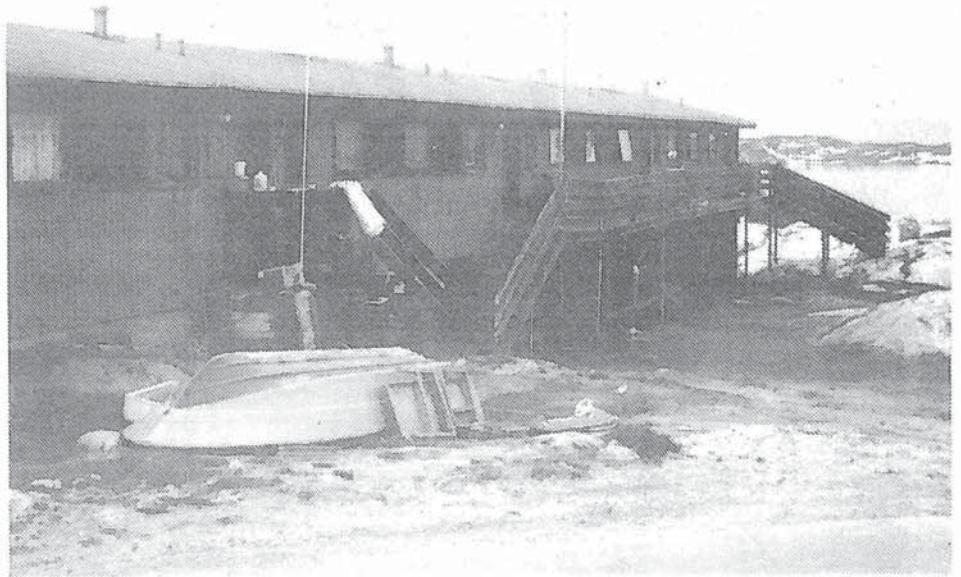
Fiskerbyen
Byplanens område A16
Omtalt bebyggelse

"Fiskerbyen" er opført 1963-64 på fjeldet ovenfor fiskerihavnen.

Flere af husene var forbeholdt til udlejning til tilflyttende fiskere.

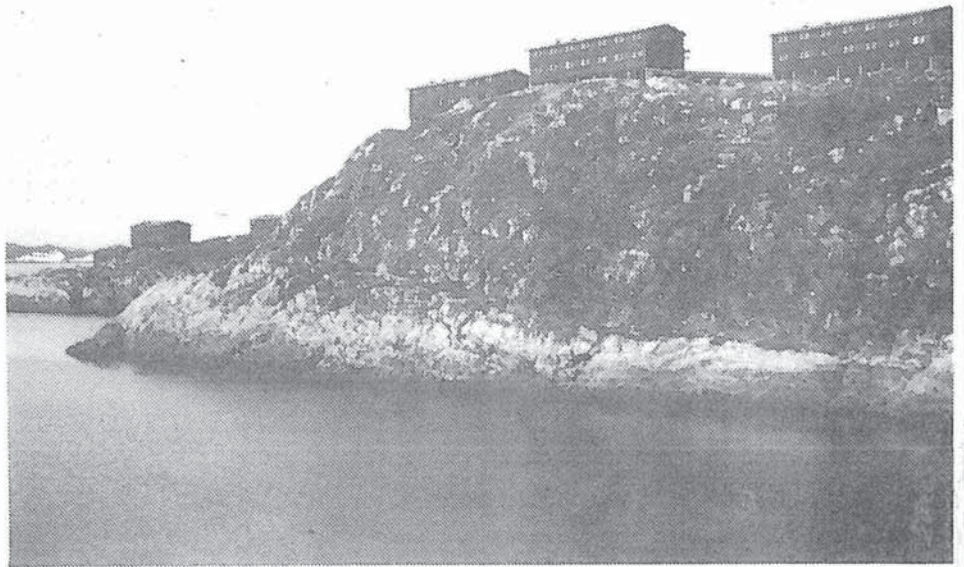
Rækkehusene er rejst på skivefundamenter af beton.

Indkvarteringslejren fra 1961-68 ligger markant på fjeldet. Bygningerne er orienteret med længderetningen på langs af fjeldet.

I bybygningsteknisk henseende er lejren bemærkelsesværdig ved, at forsyningsledningerne er lagt i ledningskasser mellem husene eller under gangbroer og trapper.

